

TRAINING COURSE

Name of the training course:	THE INTERNATIONAL SYSTEM OF SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDIZATION
Type of programme:	Training course
Training course for:	☒ STUDENTS ☐ ACADEMIC AND NON-ACADEMIC STAFF
Course duration:	2 hours
Method of conducting the course:	☒ Offline Course Implementation (In-Person Training) ☐ Online Course Implementation ☐ COMBINED
Course venue (location):	Moldova State University
Country where the course is held:	Republic of Moldova
List of Key learning outcomes, competencies and results of the course: <i>(Please provide the official list of key learning outcomes/objectives, competencies and results of the training course)</i>	<p>Key Learning Outcomes: explain the role and importance of international sustainability reporting standards; identify main global frameworks (e.g., GRI, ESG, ISSB); understand the principles of harmonized sustainability reporting; interpret sustainability reporting requirements and disclosures.</p> <p>Competencies Developed: analytical skills in evaluating sustainability standards; ability to apply reporting frameworks in practice; critical thinking in assessing non-financial information; data interpretation and reporting competencies.</p> <p>Course Results: understand the global system of sustainability reporting standardization; be able to apply key reporting principles in analysis and evaluation; interpret and assess sustainability disclosures in an international context.</p>

<p>Description of the training course: <i>(Please provide an overview of the content of the training course)</i></p>	<p>The course provides a brief overview of global sustainability reporting frameworks and standards. It introduces key international initiatives (e.g., ESG, GRI, ISSB) and explains how they ensure consistency, comparability, and transparency in non-financial reporting.</p>
<p>Assessment methods: <i>(Please provide details on the assessment method for this training course); Participants were given a project-based learning assessment for this course, being assessed according to the following:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 75% of the course grade was based on a final deliverable document - 25% of the course grade was based on a 15 minute final presentation. 	<p>☐ TEST</p> <p>☒ SURVEY</p> <p>☐ OTHER <i>(short description)</i></p>
<p>Number of participants successfully completing the course:</p>	<p>34</p>
<p>Gender: <i>(Please add number of Female participants; Male participants and Prefer not to say participants)</i></p>	<p>Female: 32 Male: 2 Prefer not to say:.....</p>
<p>Trainer(s): <i>(first and last name)</i></p>	<p>Zaharco Silvia, PhD, Associate Professor</p>
<p>Is the training Deep Tech focused? If yes, please select sub-category of Deep-Tech?</p>	<p>☐ YES ☐ Not Deep</p> <p>Tech</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Advanced Manufacturing ☐ Biotechnology and Life Sciences ☐ Deep Tech General ☐ Sustainable Energy and Clean Technology
<p>Key words: <i>(Please enter any words you think give extra detail of the scope of the training course)</i></p>	<p>Sustainability disclosure, global reporting frameworks, standardization, corporate transparency, integrated reporting, environmental reporting.</p>

ANNOTATION OF THE TRAINING COURSE / ANOTAȚIE A CURSULUI DE INSTRUIRE

Unitatea de conținut „Sistemul internațional de standardizare a raportării de sustenabilitate” are ca scop familiarizarea participanților cu cadrul conceptual și normativ internațional privind raportarea de sustenabilitate, precum și dezvoltarea competențelor necesare pentru înțelegerea și aplicarea principalelor standarde și reglementări utilizate la nivel global. În contextul intensificării cerințelor privind transparența, responsabilitatea corporativă și integrarea criteriilor de mediu, sociale și de guvernanță (ESG) în procesele de management, raportarea de sustenabilitate a devenit un instrument important pentru comunicarea impactului organizațional și pentru consolidarea încrederii părților interesate.

În cadrul cursului sunt analizate principalele organisme și cadre de reglementare internaționale, inclusiv Global Reporting Initiative (GRI), International Sustainability Standards Board (ISSB), Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), Sustainability Accounting Standards Board (SASB) și European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG). Participanții vor înțelege rolul fiecăruia dintre aceste organisme, relațiile dintre standardele elaborate și tendințele actuale de armonizare și convergență a cerințelor de raportare.

Unitatea de conținut abordează structura și principiile standardelor Global Reporting Initiative, standardele International Sustainability Standards Board, inclusiv IFRS S1 și IFRS S2, precum și standardele europene de raportare a sustenabilității (ESRS). Sunt examinate concepte-cheie precum materialitatea, dubla materialitate, indicatorii ESG, lanțul valoric și asigurarea credibilității informațiilor raportate.

Prin intermediul exemplelor practice și al studiilor de caz, participanții vor dobândi abilitatea de a identifica standardele relevante pentru diferite tipuri de entități, de a interpreta cerințele de raportare și de a evalua impactul noilor reglementări asupra activității acestora.

La finalul cursului, participanții vor fi capabili să explice structura sistemului internațional de standardizare a raportării de sustenabilitate, să compare principalele cadre de raportare și să aplice cunoștințele dobândite pentru elaborarea sau evaluarea rapoartelor de sustenabilitate.

TRAINING COURSE CONTENT

SISTEMUL INTERNAȚIONAL DE STANDARDIZARE A RAPORTĂRII DE SUSTENABILITATE

1. Evoluția și structura sistemului internațional de standardizare a raportării de sustenabilitate

Raportarea de sustenabilitate a apărut ca răspuns la necesitatea de a oferi informații relevante despre impactul activității entităților asupra mediului, societății și economiei. În ultimele decenii, părțile interesate – investitori, autorități publice, clienți și comunități – solicită tot mai mult transparență privind modul în care entitățile gestionează riscurile și oportunitățile asociate factorilor de mediu, sociali și de governanță. În acest context, au fost dezvoltate standarde internaționale care oferă reguli și principii comune pentru pregătirea rapoartelor de sustenabilitate.

Dezvoltarea acestui domeniu s-a realizat treptat, pe parcursul a mai multor decenii, în funcție de evoluția conceptului de dezvoltare durabilă și de creșterea cerințelor privind transparența corporativă (figura 1).

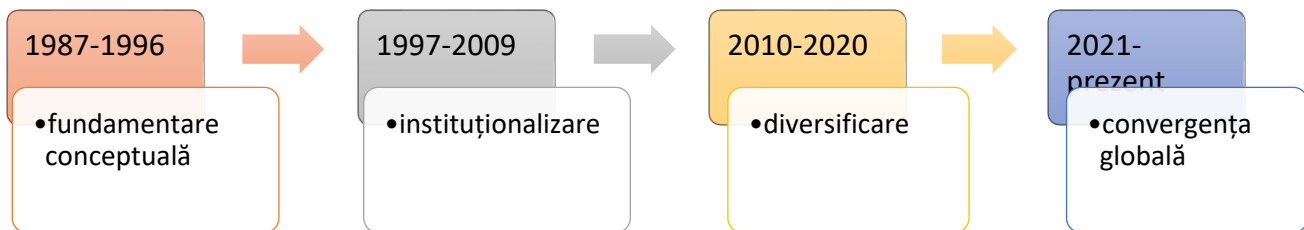

Fig. 1. Etapele de dezvoltare a sistemului internațional de standardizare a raportării de sustenabilitate

Perioada de fundamentare conceptuală (1987–1996). Un moment de referință îl constituie publicarea, în 1987, a raportului *Our Common Future* de către World Commission on Environment and Development, care a consacrat conceptul de dezvoltare durabilă. În această etapă, raportarea non-financiară avea un caracter voluntar și era realizată fără standarde uniforme.

Perioada instituționalizării (1997–2009). În 1997 a fost creată Global Reporting Initiative (GRI), iar în 2000 a fost publicată prima versiune a ghidului GRI. Acesta a oferit un cadru metodologic pentru raportarea performanțelor economice, sociale și de mediu, fiind actualizat ulterior prin versiunile G2 (2002) și G3 (2006). În această perioadă, raportarea de sustenabilitate a început să fie adoptată pe scară largă de companii din diverse sectoare.

Perioada diversificării standardelor (2010–2020). În 2011 a fost înființat Sustainability Accounting Standards Board (SASB), orientat spre nevoile investitorilor și către specificul sectoarelor economice. În 2015, Financial Stability Board a constituit Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), care a publicat în 2017 recomandări privind raportarea riscurilor și oportunităților climatice. În 2016, GRI și-a transformat ghidurile în standarde modulare, consolidând caracterul normativ al cadrului de raportare.

Perioada convergenței globale (2021–prezent). În 2021, IFRS Foundation a creat International Sustainability Standards Board (ISSB), cu scopul elaborării unui set global de standarde. În 2023 au fost emise IFRS S1 și IFRS S2. În paralel, Uniunea Europeană a adoptat Directiva CSRD (2022), iar European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) a elaborat Standardele Europene de Raportare a Sustenabilității (ESRS), publicate în 2023.

În prezent, sistemul internațional de standardizare a raportării de sustenabilitate este alcătuit dintr-o rețea de organizații și standarde complementare. Astfel, GRI este orientat către un spectru larg de părți interesate, ISSB urmărește satisfacerea nevoilor investitorilor și integrarea cu raportarea financiară, iar ESRS transpune cerințele Uniunii Europene, bazate pe principiul dublei materialități. Structura actuală a sistemului reflectă convergența treptată a standardelor și tendința de creare a unui cadru global coerent, comparabil și credibil pentru raportarea performanței de sustenabilitate.

2. Standardele internaționale de raportare a sustenabilității: GRI, ISSB, SASB și TCFD

Standardizarea internațională a raportării de sustenabilitate s-a dezvoltat prin apariția unor cadre metodologice distincte, fiecare având obiective, destinatari și domenii de aplicare specifice. Deși aceste standarde și recomandări au fost elaborate de organizații diferite și în contexte instituționale diverse, ele urmăresc un **scop** comun: *asigurarea transparenței și comparabilității informațiilor privind impactul și performanța organizațiilor în domeniul mediului, social și guvernancei (ESG)*. Cele mai influente cadre utilizate la nivel global sunt Global Reporting Initiative (GRI), standardele emise de International Sustainability Standards Board (ISSB), standardele Sustainability Accounting Standards Board (SASB) și recomandările Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD).

Global Reporting Initiative (GRI) reprezintă cel mai răspândit cadru internațional de raportare a sustenabilității. Lansată în 1997, această inițiativă a fost concepută pentru a oferi companiilor un set de principii și indicatori care să permită raportarea impactului economic, de mediu și social într-o manieră structurată și comparabilă. GRI este orientat către un spectru larg de utilizatori ai informației, incluzând investitori, angajați, autorități publice, comunități locale, organizații neguvernamentale și consumatori.

Standardele GRI sunt organizate în trei categorii: standarde universale, aplicabile tuturor companiilor; standarde sectoriale, adaptate caracteristicilor unor sectoare specifice; și standarde tematice, care

tratează subiecte precum energia, emisiile, sănătatea și securitatea în muncă, drepturile omului sau combaterea corupției. Aplicarea GRI presupune parcurgerea unui proces de evaluare a materialității, prin care compania identifică acele teme de sustenabilitate care au impact semnificativ și prezintă interes major pentru părțile interesate.

Un avantaj important al standardelor GRI constă în accentul pus pe evaluarea impactului entității asupra economiei, mediului și societății. Prin această abordare, raportarea depășește perspectiva strict financiară și oferă o imagine complexă asupra contribuției entității economice la dezvoltarea durabilă.

International Sustainability Standards Board (ISSB) a fost creat în 2021 de IFRS Foundation, cu scopul elaborării unui set global de standarde de raportare a sustenabilității care să fie compatibile cu standardele internaționale de raportare financiară. ISSB urmărește furnizarea informațiilor relevante pentru investitori și alți participanți la piețele financiare, concentrându-se asupra riscurilor și oportunităților de sustenabilitate care pot influența performanța entității.

În 2023 au fost publicate primele două standarde: IFRS S1 și IFRS S2. IFRS S1 stabilește cerințele generale pentru divulgarea informațiilor privind riscurile și oportunitățile legate de sustenabilitate, iar IFRS S2 reglementează raportarea aspectelor climatice.

Sustainability Accounting Standards Board (SASB) a fost înființat în 2011 în Statele Unite, cu misiunea de a dezvolta standarde sectoriale care să identifice acei factori de sustenabilitate care pot afecta în mod semnificativ performanța financiară a entităților. Spre deosebire de GRI, SASB acestea se concentrează asupra informațiilor considerate materiale din perspectiva investitorilor.

Standardele SASB acoperă multiple domenii de activitate și oferă indicatori adaptați particularităților fiecărui sector, precum energie, agricultură, servicii financiare, tehnologia informației, transport etc. Acest fapt permite entităților să raporteze aspectele cele mai relevante pentru modelul lor de afaceri și pentru evaluarea riscurilor și oportunităților.

Standardele SASB au fost preluate și utilizate ca sursă de orientare pentru aplicarea standardelor IFRS S1 și IFRS S2.

Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) a fost constituită în 2015 de Financial Stability Board, în contextul preocupărilor crescânde privind impactul schimbărilor climatice asupra stabilității financiare globale. În 2017, TCFD a publicat un set de recomandări menite să ajute entitățile în raportarea consecințelor financiare ale riscurilor și oportunităților climatice.

Recomandările TCFD sunt structurate pe patru componente: guvernarea, strategia, managementul riscurilor, indicatori și ținte (obiective). Acestea solicită entităților să explice modul în care conducerea supraveghează riscurile climatice, impactul acestora asupra strategiei, procesele de gestionare și indicatorii utilizați pentru monitorizare.

Standardele GRI, ISSB, SASB și TCFD au apărut în contexte instituționale diferite și au fost dezvoltate inițial ca inițiative separate, însă în prezent acestea funcționează ca instrumente complementare în cadrul sistemului internațional de raportare a sustenabilității.

Fiecare dintre aceste cadre are o orientare specifică și răspunde unor categorii distincte de utilizatori ai informației. Astfel, GRI are o abordare largă, fiind centrat pe identificarea și raportarea impactului entităților asupra mediului, societății și economiei. În schimb, ISSB și SASB sunt orientate preponderent către investitori, punând accent pe materialitatea financiară și pe efectele factorilor de sustenabilitate asupra valorii și performanței economice a entităților. TCFD are un caracter mai specializat, fiind focalizat exclusiv pe divulgarea riscurilor și oportunităților legate de climă și pe implicațiile acestora pentru stabilitatea financiară.

În practică, aceste cadre sunt adesea utilizate în mod combinat, în funcție de obiectivele de raportare și de cerințele părților interesate. Astfel, o entitate poate utiliza GRI pentru a evidenția impactul său general asupra dezvoltării durabile, în timp ce aplică standardele ISSB pentru a furniza informații investitorilor privind riscurile și performanța financiară asociată factorilor de sustenabilitate. Această utilizare complementară contribuie la creșterea coerenței, comparabilității și relevanței informațiilor de sustenabilitate raportate.

3. Standardele europene de raportare a sustenabilității (ESRS) și cerințele Directivei CSRD

Sistemul european de raportare a sustenabilității reprezintă unul dintre cele mai dezvoltate cadre normative la nivel internațional, fiind conceput pentru a asigura transparența, comparabilitatea și fiabilitatea informațiilor de sustenabilitate raportate de entitățile economice. Acesta este fundamentat pe Directiva privind raportarea de sustenabilitate corporativă (CSRD) și pe Standardele Europene de Raportare a Sustenabilității (ESRS), elaborate pentru a sprijini aplicarea unitară a cerințelor de raportare la nivelul Uniunii Europene.

Directiva CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), adoptată de Uniunea Europeană în 2022, reprezintă o reformă majoră a cadrului anterior de raportare non-financiară. Aceasta înlocuiește Directiva NFRD și extinde semnificativ domeniul de aplicare, incluzând un număr mult mai mare de entități, inclusiv întreprinderi mijlocii și mari, precum și anumite entități din afara Uniunii Europene care desfășoară activități pe piața europeană.

Directiva CSRD conține cerințe mai riguroase privind conținutul și structura raportării, solicitând prezentarea detaliată a informațiilor referitoare la aspectele de mediu, sociale și de guvernare (ESG). De asemenea, directiva impune utilizarea formatului digital standardizat și asigurarea externă a informațiilor raportate, ceea ce contribuie la creșterea credibilității și comparabilității datelor.

Pentru implementarea CSRD, Uniunea Europeană a mandatat European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) să elaboreze Standardele Europene de Raportare a Sustenabilității (ESRS).

Standardele Europene de Raportare a Sustenabilității (ESRS) reprezintă cadrul tehnic de aplicare a directivei și stabilesc cerințe detaliate privind modul de colectare, structurare și prezentare a informațiilor de sustenabilitate.

Standardele ESRS sunt dezvoltate în concordanță cu standardele internaționale, dar sunt adaptate specificului european, având la bază principiul dublei materialități și obiectivele strategice ale Uniunii Europene privind tranziția verde și sustenabilitatea economică.

ESRS sunt structurate într-un sistem ierarhic, format din trei categorii principale:

1. *Standarde transversale (generale)*, care stabilesc principiile fundamentale de raportare, cerințele privind materialitatea, structura raportului și calitatea informațiilor;
2. *Standarde tematice*, care acoperă diverse domenii precum schimbările climatice, poluarea, utilizarea resurselor, biodiversitatea, forța de muncă, drepturile omului și guvernarea;
3. *Standarde sectoriale*, care vor fi dezvoltate progresiv pentru a reflecta specificul diferitor industrii și modele de afaceri.

Această structură permite aplicarea uniformă a cerințelor, dar și adaptarea lor la particularitățile fiecărui sector economic.

Aplicarea CSRD și ESRS determină schimbări semnificative în practicile de raportare ale entităților. Astfel, entitățile trebuie să creeze sisteme interne complexe de colectare și verificare a datelor, să integreze sustenabilitatea în procesele de guvernare și strategie și să asigure coerența informațiilor raportate.

Cerințele CSRD și ESRS contribuie la creșterea transparenței, la îmbunătățirea comparabilității între entități și la consolidarea încrederii părților interesate, sprijinind obiectivele Uniunii Europene privind dezvoltarea durabilă și tranziția către o economie neutră din punct de vedere climatic.

4. Principiul materialității și aplicarea indicatorilor ESG în elaborarea rapoartelor de sustenabilitate

Elaborarea rapoartelor de sustenabilitate se bazează pe identificarea și selectarea informațiilor relevante pentru entitate și pentru părțile interesate. Acest proces este realizat prin aplicarea *principiului materialității*.

Principiul materialității reprezintă un concept fundamental în raportarea de sustenabilitate, utilizat pentru a stabili ce informații sunt relevante și trebuie incluse în raport. Materialitatea presupune că nu toate datele privind activitatea entității au aceeași importanță, iar raportarea trebuie să se concentreze asupra acelor aspecte care pot influența deciziile utilizatorilor informației.

În raportarea tradițională, materialitatea este în principal asociată cu impactul asupra performanței economice a entității. Un element este considerat material dacă omiterea sau prezentarea sa incorectă poate afecta deciziile investitorilor sau ale altor utilizatori ai rapoartelor financiare.

În contextul sustenabilității, materialitatea include și dimensiuni non-financiare, deoarece entitățile influențează mediul și societatea prin activitatea lor. Astfel, procesul de determinare a materialității implică identificarea aspectelor relevante, evaluarea importanței acestora și prioritizarea lor în raportare.

Principiul dublei materialități include două perspective complementare de analiză:

1. *Materialitatea financiară (outside-in)* – analizează modul în care factorii de sustenabilitate (de exemplu schimbările climatice, reglementările de mediu sau riscurile sociale) influențează performanța financiară, poziția și dezvoltarea unei organizații. Această perspectivă este orientată spre investitori și piața de capital.

2. *Materialitatea de impact (inside-out)* – examinează efectele activităților entității asupra mediului, societății și economiei. Aceasta include impactul asupra emisiilor de carbon, resurselor naturale, comunităților locale sau condițiilor de muncă etc.

Prin combinarea acestor două perspective se formează conceptul de *dublă materialitate*, utilizat în special în cadrul european de raportare. Acesta permite o evaluare completă a relației dintre entitate și mediul său extern (figura 2).

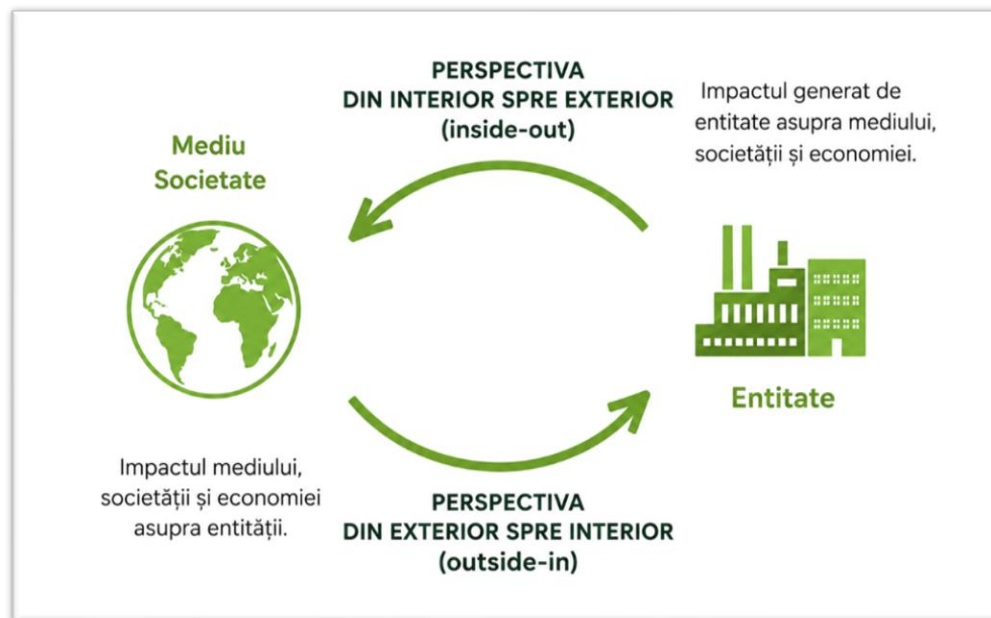

Fig. 2. Modul de funcționare al principiului dublei materialități în evaluarea sustenabilității

Aplicarea principiului dublei materialități implică un proces structurat care include:

- identificarea părților interesate relevante;
- analiza contextului economic, social și de mediu;
- identificarea impacturilor, riscurilor și oportunităților;
- evaluarea importanței fiecărui aspect din ambele perspective;
- stabilirea elementelor materiale care vor fi raportate.

Rezultatul acestui proces este o matrice a materialității, utilizată pentru a prioritiza informațiile care trebuie incluse în rapoartele de sustenabilitate.

Dubla materialitate reprezintă un principiu central în cadrul european de raportare (ESRS), care diferențiază acest sistem de alte abordări internaționale axate preponderent pe materialitatea financiară. Prin aplicarea acestui principiu, evaluarea informațiilor de sustenabilitate se realizează atât din perspectiva impactului asupra performanței financiare a entității, cât și din perspectiva efectelor activității acesteia asupra mediului, societății și economiei. Pe baza acestei analize se stabilesc domeniile materiale principale. Ulterior, acestea trebuie cuantificate și monitorizate prin instrumente adecvate de raportare. În acest context, un rol esențial îl au indicatorii ESG.

Indicatorii ESG reprezintă instrumente cantitative și calitative utilizate pentru măsurarea performanței entităților în domeniul sustenabilității. Aceștia sunt organizați în trei categorii principale:

1. *Indicatori de mediu (Environmental)*, care reflectă impactul asupra mediului, precum emisiile de gaze cu efect de seră, consumul de energie, utilizarea resurselor naturale și gestionarea deșeurilor.
2. *Indicatori sociali (Social)*, care vizează relațiile cu angajații și comunitatea, incluzând condițiile de muncă, sănătatea și securitatea, diversitatea, egalitatea de șanse și respectarea drepturilor omului.
3. *Indicatori de guvernanță (Governance)*, care se referă la structura de conducere, etica organizațională, transparența decizională și mecanismele de control intern.

Selectarea și utilizarea indicatorilor ESG depind de domeniul de activitate al entității și de rezultatele procesului de materialitate. Pentru a asigura calitatea informațiilor, indicatorii ESG trebuie să respecte criteriile de comparabilitate, verificabilitate, relevanță și coerență.

Aplicarea corectă a principiului materialității și utilizarea indicatorilor ESG contribuie la îmbunătățirea calității procesului de raportare în domeniul sustenabilității. Această combinație între selecția informațiilor relevante și măsurarea lor prin indicatori standardizați contribuie la creșterea transparenței, credibilității și utilității rapoartelor de sustenabilitate în procesul decizional.